

Budgetanalyse 2023-26: Aftenskolernes undervisningstilskud

Formål

Formålet med notatet er at skabe viden om muligheder og konsekvenser for eventuelle budgetbesparelser på tilskud til aftenskoler. Notatet belyser undervisningstilskud til aftenskolerne i Greve Kommune. Rapporten *Folkeoplysningen i Kommunerne. Den Folkeoplysende voksenundervisning*¹ er brugt som benchmark, hvorfor der henvises til landsgennemsnit. Det har ikke været muligt at sammenligne med indenrigsministeriets 25%-kvartil på dette område.

Sammenfatning

Det er muligt at reducere budgetrammen for aftenskolernes undervisningstilskud i 2023 hvis Greve Kommune skal ligge på samme niveau som landsgennemsnittet, men det vil være en serviceforringelse for borgerne i Greve og føre til et lavere aktivitetsniveau på aftenskolerne i Greve Kommune.

	Nuværende budget	Reduceret budget	Mulig besparelse
Reducere budgetrammen til normalniveauet for landsgennemsnittet (lavere aktivitetsniveau)	3.342.333 kr.	2.294.325 kr.	1.048.008 kr.

Hvis aftenskolernes budgetramme reduceres med 1.048 mio. kr., så vil der være færre aftenskolehold og et mindre varieret udbud i Greve Kommune. Det har to konsekvenser.

For det første vil flere borgere vil søge til andre kommuner for at gå på aftenskole, når der er færre hold i Greve Kommune. Dermed vil Greve Kommune skulle betale endnu mere i mellemkommunal refusion, som i forvejen er negativ.

For det andet vil aftenskolerne satse endnu mere på hold med faste deltagere og blive et smallere tilbud. Med hold til faste deltagere vil færre hold blive aflyst og det tilskud som

¹ <https://vifo.dk/vidensbank/downloads/folkeoplysningen-i-kommunerne-delrapport-2-den-folkeoplysende-voksenundervisning/57a25f7a-74b8-4576-975d-acf30065d9bd>

83 kommuner er med i analysen.

aftenskolerne betaler tilbage, vil blive mindre. Jo mindre tilbagebetaling, jo lavere vil risikoprofilen også skulle være.

Status

Undervisningstilskud er et lovpligtigt tilskud til aftenskoler. Men folkeoplysningsloven §8 stiller ingen krav til budgetrammen, som derfor kan ændres.

Undervisningstilskud

I Greve Kommune udbetales undervisningstilskud forlods og efterreguleres i forhold til, hvor mange lektioner aftenskolerne har afholdt. Man gør det således, fordi aftenskolerne planlægger deres hold før sæsonen går i gang. Er der ikke tilslutning nok, aflyses holdet og der anvendes ikke tilskud til lærerløn. Derfor er der hvert år tilskud som ikke bliver brugt, og som skal betales tilbage.

Sammenligning med andre kommuner

I Greve Kommune udgør budgetrammen for undervisningstilskud i 2022 i alt 3.272.946 kr. og der er i 2022 fordelt i alt 3.183.083 kr. eller 97 procent af budgetrammen til kommunens fire aftenskoler. Det betyder at der pr. indbygger² tildeles et tilskud på i alt 63 kr.

I tabel 2 sammenlignes Greve Kommune med landsgennemsnittet for, hvor meget undervisningstilskud kommunen udbetaler pr. indbygger.

Tabel 2: Undervisningstilskud tildelt aftenskoler pr. indbygger

Greve Kommune, 2022	63,01 kr.
Greve Kommune, 2018	61,20 kr.
Landsgennemsnit, bykommuner	62,49 kr.
Landsgennemsnit, alle kommuner	42,01 kr.

**Tallene for landsgennemsnit er baseret på 2018-tal og tallene for Greve Kommune er for 2018 og 2022*

Hvis man sammenligner på baggrund at tal for 2018 viser det, at Greve Kommune ligger 1.29 kr. pr. indbygger lavere end landsgennemsnittet for bykommuner men 19,19 kr. pr indbygger højere end landsgennemsnittet for alle kommuner. Der er dog stor forskel på, hvor meget undervisningstilskud der gives pr. indbygger i yderkommuner og i bykommuner, hvorfor landsgennemsnittet er lavere og kun på 42 kr. pr indbygger. Hvis Greve Kommune tildelte et undervisningstilskud til aftenskolerne med afsæt i landsgennemsnittet (for 2018),

² Indbyggertal fra 2021: 50.514

så ville det svare til en budgetramme (2018-tal) 2.122.093,14 kr. reduceres med 969.335,86 kr. Det er en besparelse på 31 procent af budgetrammen.

Hvis budgetrammen for 2023 reduceres med 31 procent vil det udgøre en besparelse på **1.048 mio. kr.**

Lokaletilskud

Jævnfør Folkeoplysningsloven § 23 kan aftenskoler ansøge om tilskud til egne eller lejede lokaler. Greve Kommune tildeler derfor også lokaletilskud til FOF, AOF og Væveskolen med dette er ikke indarbejdet i analysen.

Tidsplan/proces

Reduceret budgetramme for undervisningstilskud kan implementeres for 2023.

Undervisningstilskud fordeles i november året før og udbetales to gange årligt efter fast årshjul.

Udfordringer

Ønskes det at reducere budgetrammen for undervisningstilskud, skal man være opmærksom på, at den indgår i den skærpede risikoprofil med 0,4 mio. kr. Hvis aftenskolernes budgetramme reduceres med 31 procent., som den er på samme niveau som landsgennemsnittet, så vil der med stor sandsynlighed være færre hold, som ikke afholdes og mindre tilskud at betale tilbage til Greve Kommune. Dermed vil det beløb, der indgår i den skærpede risikoprofil, blive mindre end de 0,4 mio. kr., som er afsat i 2022. Jo mindre tilbagebetaling, jo lavere vil risikoprofilen også skulle være.

Hvis en reduktion af aftenskoletilbuddet medfører et mindre og smallere aftenskoletilbud i Greve Kommune, så kan det også påvirke den mellemkommunale refusion. Ifølge folkeoplysningsloven har kommunerne pligt til at yde refusion, hvis kommunens borgere deltager i aftenskoletilbud i andre kommuner. Der er i dag en negativ balance i den mellemkommunale refusion i Greve Kommune, hvor flere borgere bevæger sig over kommunegrænsen for at deltage i et aftenskoletilbud, end der er borgere der tager til Greve Kommune for at gå på aftenskole. I 2018 og 2019 betalte Greve Kommune i gennemsnit 474.860 kr. mere end vi modtog i mellemkommunal refusion fra andre kommuner. Tal for 2020 og 2021 er ikke retningsgivende grundet coronanedlukningen.

Delresultater/-konklusioner

Ønskes det at reducere budgetrammen til niveauet for landsgennemsnittet for undervisningstilskud pr. indbygger, som vist i tabel 2 så vil budgetrammen for 2023 kunne beskæres med 31 procent, hvilket udgør **1.048 mio. kr.** En reduktion af budgetrammen kan dog medføre en udgiftsstigning på den mellemkommunale refusion, da mindre budget vil give færre undervisningstimer, hvormed borgere fra Greve Kommune vil være mere tilbøjelige til at tage til en anden kommune i nærheden.

Derud over er der allerede udarbejdet et indtægtsbudget på det tilskud som aftenskolerne betaler tilbage, for de kurser som de ikke har afholdt. Det er midler som indgår i den skærpede risikoprofil og udgør en indtægt på andre områder.

Hvis aftenskolernes budgetramme reduceres med 1.048 mio. kr., så vil der med stor sandsynlighed være færre hold, som ikke afholdes og dermed vil det tilskud som aftenskolerne betaler tilbage blive mindre. Jo mindre tilbagebetaling, jo lavere vil risikoprofilen også skulle være.